

Reittitoimitus

Kohde: Nilsin moottorikelkkailureitti AnnaMarintie - Rahasjoki (Kuopio)
Aika: 28.3.2017 kello 09.30
Paikka: Sokos Hotel Tahko, kokoushuone Raili, Säskiementie 560, Tahkivuori
Toimitusinsinööri: Vesa Hallikainen
Uskotut miehet: Juha Korhonen, Heikki Tenhunen
Läsnäolijat: Toimituksen hakijan Kuopion kaupungin puolesta valtakirjalla 16.1.2017 kaupunginmetsänhoitaja Seppo Jauhiainen avustajanaan maankäyttöinsinööri Jukka Räsänen

Hakkarainen Pia Helena
297-508-7-46 Piilinmäki, 297-508-12-18 Hakkarila
Hartikainen Pentti Olavi
297-494-45-1 Rantakaista
Heikkinen Pekka Sakari
297-496-1-37 Launola, 297-496-1-75 Heikkilä
Huippupaikat Oy puolesta liiketoimintajohtaja Pasi Martikainen
297-499-17-82 Tahkorinne
Hätinen Jukka Tapani
297-508-7-29 Pohjola
IMMONEN ESA SAKARI
297-492-4-1 Kinahminkulma
Juntunen Riina Pauliina puolesta valtakirjalla 7.7.2015 Leena ja Erkki Rissanen
297-499-8-331 Ruuskala
Kiimalainen Jukka Tapani
297-496-1-78 Lepola
Korhonen Pekka Tapio
297-504-1-25 Täperänpaikka
Korhonen Pertti Ville
297-504-1-25 Täperänpaikka
Kuopion ev. lut. seurakuntayhtymä puolesta valtakirjalla 23.3.2017 Veli-Matti Partanen
297-499-19-36 Isopappila
KUOSMANEN MATTI SAKARI
Useita yksiköitä
Laakkonen Reino Olavi
297-876-53-0 Nilsin osakaskunta
Lappinen Asko Kullervo
297-499-8-356 Iskola
Leskinen Lea Kaarina
297-508-24-6 Toivola
Lipponen Raimo Eero Jalmari
297-504-2-55 Jokiharju
Martikainen Pasi Tapio
297-504-18-5 Hiekko
Parviainen Juha Matti
297-496-1-58 Taipale
Parviainen Pentti Matti
297-496-1-57 Matinsalo
297-496-1-53 Paavonsalo
Pitkänen Antti Juhani
297-496-1-52 Kaidanmäki
PITKÄNEN VELI HANNES

297-496-1-39 Pitkälä
Puustinen Hannu Kari Antero
297-499-163-40 Puustila
PUUSTINEN PAULI SAKARI
297-499-878-1 Yhteinen hiekkapalsta
RISSANEN PERTTI KALEVI
297-496-6-1 Mäkitalsta
Ruotsalainen Jarmo Juhani
297-504-3-81 Maliaho
RUOTSALAINEN TEUVO JOHANNES
297-504-3-54 Lautala
297-504-3-35 Pesänaho
Ruotsalainen Reijo Tapani
297-504-1-30 Kivelä, 297-504-2-29 Rajala
Savolainen Jarmo Veli Valtteri
297-504-2-26 Tuomaala
Savolainen Leo Markus
297-504-2-49 Savola
SeikkailuKuopio Oy puolesta toimitusjohtaja Arto Jauhiainen
297-499-19-42 Safaripappila
Sutinen Pekka
297-508-7-50 Kähkölä
Taskinen Pirkko Anneli
297-499-9-11 Valkiala, 297-499-9-22 Uudispiha
VÄÄNÄNEN ISMO TAPIO ja HENNA ANNELI
297-504-3-77 Pihlajamäki

1. Kokouksen laillisuus

Kokouksesta oli tiedotettu yksityistielain 5 luvun mukaisesti lähettämällä kutsukirjeet asianosaisille 20.-21.2.2017, 28.2.2017 ja 17.3.2017 niin kuin Maanmittauslaitoksen di-
aarista tarkemmin ilmenee. Toimituksesta on lisäksi tiedotettu julkaisemalla kokouskut-
su 23.2.2017 ja 2.3.2017 ilmestyneessä Pitäjäläinen -nimisessä sanomalehdessä.

Kokous myönnettiin lailliseksi, toimitusmiehet jäävittömiksi eikä muutakaan estettä toimi-
tuksen aloittamiselle ilmoitettu olevan.

Lainkohdat

Kiinteistönmuodostamislaki 168 - 171 §

2. Toimituksen vireille tulo

Kuopion kaupunki on 4.11.2014 maanmittauslaitokseen saapuneella hakemuksella ha-
kenut moottorikelkkareittitoimitusta koskien Nilsiä kaupungin ympäristölautakunnan val-
vontajaoston kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena päätöksellään 25.3.2010 hyväksy-
mää Nilsiä moottorikelkkailureitin AnnaMarintie - Rahasjoki -reittisuunnitelmaa. Reitin pi-
täjäksi on päätetty Nilsiä kaupunki. Reitistä päätettäessä reittisuunnitelmaa oli päätetty
muuttaa tilan 297-504-3-74 Laurinaho, 297-504-3-50 Mattila ja 297-504-3-54 Lautala koh-
dalla, sekä tilojen 297-504-2-26 Tuomaala ja 297-504-2-58 Peltoniemi kohdalla.

Reittisuunnitelmasta oli tehty oikaisuvaatimuksia, joiden perusteella ympäristölautakun-
nan valvontajaosto oli 2.9.2010 päättänyt muuttaa reittiä tilojen 297-508-7-29 Pohjola,
297-508-7-46 Piilimetsä ja 297-496-1-29 Rajamaa kohdalla.

Kuopion hallinto-oikeus on päätöksellään 20.12.2011 kumonnut reittisuunnitelman siltä
osin kun reitti sijaitsee Valkeismäessä tilojen 297-499-9-77 Kuusirinne, 297-499-10-94
Loutteinen, 297-499-9-57 Mäntylä, 297-499-10-10 Kallioharju, 297-499-10-102 Uudis-
paikka, 297-499-15-416 Myllypenkere, 297-499-9-53 Keskipiha (nyk. 297-499-9-3 Val-

keismäki), 297-499-10-72 Taskila, 297-499-10-100 Kermilä, 297-499-10-61 Valkeiskylä II, 297-499-9-67 Mäkelä, 297-499-10-83 Valkeismäki ja 297-499-10-68 Jaakkola alueella.

Nilsian ja Kuopion kaupungit ovat yhdistyneet 1.1.2013.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 30.4.2014 hylännyt hallinto-oikeuden päätöksensä tehdyt valitukset.

Reittisuunnitelmaa ei ole käsitelty uudelleen siltä osin kuin Kuopion hallinto-oikeus on sen kumonnut. Reitin perustamista ei siten siltä osin käsitellä tässä toimituksessa.

3. Lainsäädäntö ja toimitusmenettely

Toimitusinsinööri selosti lainsäädäntöä ja toimitusmenettelyä tarpeellisin osin (Maastoliikennelaki 13.1 §, 14 §, 15 §, 16.1 §, 16.4 §, 17.1 §, 19 §, Ulkoilulaki 7 §, 8 §, Yksityistielaki 33.1 §).

4. Hankkeen esittely

Seppo Jauhiainen Kuopion puolesta esitteli reittihanketta. Reitin on suunnitellut Pohjois-Savon ely-keskus, reitin toteuttamisesta vastaa reitin pitäjä Kuopion kaupunki. **Reitti voi tulla toteutettavaksi jo kuluvana vuonna.**

Reitillä oleva puusto jää maanomistajalle. Puuston poisto on kuitenkin suunniteltu tehtäväksi yhteiskauppana, puukaupan hoitaisi Kuopion kaupunki tai paikallinen metsänhoitoyhdistys. Puunmyyntitulot tilitetään maanomistajille. Maanomistaja voi poistaa puuston myös itse. Reitin toteuttamisvaiheessa ilmoitetaan puuston poistamiselle määräaika.

Kuopion kaupungin edustajat vastasivat reittiä koskeviin kysymyksiin.

Toimitusinsinööri vastasi reittitoimitusta koskeviin kysymyksiin.

5. Reitin sijainti

Pohjois-Savon ely-keskus on merkinnyt reitin maastoon ja mitannut reitin sijainnin. Maanmittauslaitos on maastoinventoinnin yhteydessä täydentänyt mittauksia ja maastomerkin-
töjä. Reitin sijainnin osoittava toimituskarttaote on toimitettu asianosaisille kokouskutsun liitteenä.

Reitin kulkua käytiin läpi tarpeellisilta osin.

- Reijo Ruotsalainen, 297-504-1-30 Kivelä, 297-504-2-29 Rajala, kertoi että tilalla on ympärivuotisessa käytössä oleva vedenottamo ja vesijohto suunnitellun reitin tuntumassa Rahasmäen metsätien varressa. Ruotsalainen pyysi, että reitti siirrettäisiin toiseen paikkaan, jotta veden saanti ei loppuisi tai vesi menisi pilalle. Reitti linjattaisiin kuviolta 103 sen kohdalla olevan kosteikon itä- ja pohjoispuolitse sekä edelleen tilojen 297-504-1-31 Pekkala ja 297-504-1-27 Peltola kautta ja yhtyisi suunniteltuun reittiin kuviolla 66.

- Jukka Räsänen Kuopion kaupungin puolesta esitti, että reittiä ei varmastikaan voisi linjata tilojen 297-504-1-31 Pekkala ja 297-504-1-27 Peltola alueella olevan luonnonsuojelualueen lävitse. Ennen reitin rakentamista on tutkittava vedenottamon vesi ja selvitettävä tekniset ratkaisut, joilla estettäisiin vesijohdon jäätyminen ja vedenoton muu vaarantuminen.

- Seppo Jauhiainen Kuopion kaupungin puolesta esitti, että rakentamisen aikana pyritään reitin poikki menevään johtoon tekemään routasuojaukset. Jos reitti on johtoa pitkin voisi reittiä siirtää esimerkiksi sijansa.

- Jukka Räsänen Kuopion kaupungin puolesta ilmoitti reitin pitäjän esittävän, että reitti perustetaan nyt suunnitelman mukaisesti. Rakentamisen aikana selvitetään erityiskohteet ja toimitaan yksityiskohtien osalta yhteistyössä maanomistajan kanssa.
- Reijo Ruotsalainen, 297-504-1-30 Kivelä, 297-504-2-29 Rajala, esitti että asia voidaan järjestää sitenkin, että reitinpitäjä järjestää maanomistajalle vesiosuuskunnan veden kustannuksellaan.
- Seppo Jauhiainen Kuopion kaupungin puolesta totesi, että vesiosuuskunnan veden järjestäminen ei ole nyt toimituksessa päätettävä asia.
- Jarmo Savolainen, 297-504-2-26 Tuomaala, kertoi että Reijo Ruotsalaisen lähteestä tulee vesi myös Tuomaalan tilalle. Sama vastuu vedestä koskee myös Tuomaalan tilaa.
- Jarmo Ruotsalainen, 297-504-3-81 Maliaho, kertoi että Rahasmäen päällä on maisemalatu, jota voisi hyödyntää.
- Juha Parviainen, 297-496-1-58 Taipale, esitti että reitti siirrettäisiin tilan kohdalla maantien ja puhelinkeskuksen väliin. Samalla tilan peltoliittymä tulisi turvallisemmasta kohdasta Kinahmintielle.
- Seppo Jauhiainen Kuopion kaupungin puolesta ilmoitti, että Parviaisen tarkoitamaan muutokseen ei ole estettä, mikäli asia sopii Ely-keskukselle tienpitäjänä. Mikäli Ely-keskukselta saadaan positiivinen kanta, voidaan asia järjestää rakennusvaiheessa reitinpitäjän ja maanomistajan kanssa yhteistyössä.

6. Toimituksen edellytykset

Vaatimukset

Pirkko Taskinen ja Jaakko Taskinen 297-499-9-11 Valkiala, vaatimus 18.3.2017 (ote)

Pyydämme Maanmittauslaitosta siirtämään suunnitellun maanmittaustoimituksen, reittitoimituksen Nilsiäns moottorikelkkareittiä AnnaMarintie – Rahasjoki (Kuopio) Nilsiäns Valkeisenmäen ja laajemmankin alueen osalta myöhemmin toteutettavaksi ja toteutettavaksi sen jälkeen kun reittitoimitus on Valkeisenmäen osalta kokonaisuudessaan maanomistajien tiedossa. Vastustamme moottorikelkkareitin toimittamista Korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyn jälkeen reitin ns. voimaan jääneille alueille ko. alueella kokonaisuustiedon puutteen takia. Omistamamme metsäkiinteistö, Kuopion Nilsiäns kylän Valkiala (297-499-9-11) kiinteistöalue sijaitsee Uudispaha –nimisen tilan (297-499-9-22) vieressä, johon kaavailtu reittitoimitus on suunniteltu päätettäväksi reitin tältä osalta ilmoitetussa reittitoimituksessa.

PERUSTELU

Pyydämme tutkimaan ja oikaisemaan ja muuttamaan Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti reittikokonaisuuden laajemmin, kuin suunniteltu toimitus on aiottu toteuttaa. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 30.4.2014 jälkeen reitti tulisi kokonaisuudessaan suunnitella laajemmalla alueelta kuin korkeimman oikeuden päätös sisältää, uudelleen. Maastoliikennelain 22.12.1995/1710 22 §:n mukaan reitin siirtäminen edellyttää vastaavia toimia kuin reitin perustaminen, josta on säädetty mainitun lain 16 ja 17 §:issä. Nyt nämä toimet ovat toteuttamatta.

Metsänomistajina emme voi hyväksyä toimitusta, joka päättyy kelkkareitin osalta kiinteistöihimme ja jatkuu noin parin kilometrin päässä, koska kokonaisuus ei ole tiedossamme muilta osin, kuin mitä KHO:n päätös lainvoimaisuus-

den osalta. Käytännössä reittisuunnittelu ja siihen liittyvä maanmittaustoimitus tulee mielestämme toteuttaa kokonaan uudelleen uuden suunnitelman mukaan. Kiinteistönomistajilla tulee olla kokonaisuus tiedossaan maanmittaustoimitusta laadittaessa ja tätä tässä yhteydessä ei ole laadittu eikä maastoliikennelain mukaista käsittelyprosessia toteutettu.

Maanmittaustoimitusta ei voi toteuttaa, koska liikennettä ei saa ohjata alueelle, jolle se ei ole sallittua voimassa olevan KHO:n päätöksen mukaan. KHO:n päätöksen sisältö on selkeä kanta siihen, että reitti tulee siirtää käytännössä pois Valkeisenmäestä muualle ottaen huomioon alueen koko ja olosuhteet.

Jos maanmittaustoimitus vaatimuksestamme huolimatta toteutetaan, pyydämme korvaamaan realistisesti kaikki moottorikelkkareitin aiheuttamat vahingot metsäkiinteistöllemme nyt ja tulevaisuudessa.

Pirkko Taskinen, Mirja Nissinen ja Riitta-Liisa Kauppinen, 297-499-9-22 Uudispiha, vaatimus 18.3.2017 (ote)

Pyydämme Maanmittauslaitosta siirtämään suunnitellun maanmittaustoimituksen, reittitoimituksen Nilsin moottorikelkkareittiä AnnaMarintie – Rahasjoki (Kuopio) Nilsin Valkeisenmäen ja laajemmankin alueen osalta myöhemmin toteutettavaksi ja toteutettavaksi sen jälkeen kun reittitoimitus on Valkeisenmäen osalta kokonaisuudessaan maanomistajien tiedossa. Vastustamme moottorikelkkareitin toimittamista Korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyn jälkeen reitin ns. voimaan jääneille alueille ko. alueella kokonaisuustiedon puutteen takia. Omistamamme metsäkiinteistö, Kuopion Nilsin kylän Uudispiha (297-499-9-22) kiinteistöalue sijaitsee Valkiala –nimisen tilan (297-499-9-11) vieressä, johon kaavailtu reittitoimitus on suunniteltu päätettäväksi reitin tältä osalta ilmoitetussa reittitoimituksessa.

PERUSTELUT

Pyydämme tutkimaan ja oikaisemaan ja muuttamaan Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti reittikokonaisuuden laajemmin, kuin suunniteltu toimitus on aiottu toteuttaa. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 30.4.2014 jälkeen reitti tulisi kokonaisuudessaan suunnitella laajemmalla alueelta kuin korkeimman oikeuden päätös sisältää, uudelleen. Maastoliikennelain 22.12.1995/1710 22 §:n mukaan reitin siirtäminen edellyttää vastaavia toimia kuin reitin perustaminen, josta on säädetty mainitun lain 16 ja 17 §:issä. Nyt nämä toimet ovat toteuttamatta.

Metsänomistajina emme voi hyväksyä toimitusta, joka päättyy kelkkareitin osalta kiinteistöihimme ja jatkuu noin parin kilometrin päässä, koska kokonaisuus ei ole tiedossamme muilta osin, kuin mitä KHO:n päätös lainvoimaisuuden osalta. Käytännössä reittisuunnittelu ja siihen liittyvä maanmittaustoimitus tulee mielestämme toteuttaa kokonaan uudelleen uuden suunnitelman mukaan. Kiinteistönomistajilla tulee olla kokonaisuus tiedossaan maanmittaustoimitusta laadittaessa ja tätä tässä yhteydessä ei ole laadittu eikä maastoliikennelain mukaista käsittelyprosessia toteutettu.

Maanmittaustoimitusta ei voi toteuttaa, koska liikennettä ei saa ohjata alueelle, jolle se ei ole sallittua voimassa olevan KHO:n päätöksen mukaan. KHO:n päätöksen sisältö on selkeä kanta siihen, että reitti tulee siirtää käytännössä pois Valkeisenmäestä muualle ottaen huomioon alueen koko. KHO:n päätöksen sisältö on selkeä kanta siihen, että reitti tulee siirtää käytännössä pois Valkeisenmäestä muualle ottaen huomioon alueen koko ja olosuhteet.

Jos maanmittaustoimitus vaatimuksestamme huolimatta toteutetaan, pyydämme korvaamaan realistisesti kaikki moottorikelkkareitin aiheuttamat vahingot metsäkiinteistöllemme nyt ja tulevaisuudessa.

Vastine

Kuopion kaupunki, vastine 22.3.2017, 297-499-9-11 Valkiala

Kuopion hallinto-oikeuden päätöksen 30.12.2011 nro 11/0472/3 mukaisesti maastoliikennelain 16 §:n edellytykset täyttävien muiden vaihtoehtoisten linjaratkaisujen selvittämiseksi reittisuunnitelma on kumottu laajemmalla alueelta. Kumottu reittiosuus alkaa tilojen 297-499-9-22 ja 297-499-9-53 rajalta ja päättyy tilan 297-499-15-416 ja tie-alueen rajalle. Päätöksessä on myös selostettu tilat, joita kumoaminen koskee. Päätöstä tehdessään Kuopion hallinto-oikeus on siis katsonut, että vaihtoehtoiset linjaratkaisut ovat löydettävissä näiden tilojen alueella ottaen huomioon Iso- ja Pieni-Loutteisen alueella olevan metsöjen soidin- ja lepoalueen. Tarvetta tämän laajempaa suunnittelu-alueeseen ei siis ole. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 30.4.2014 pysyttänyt voimassa edellä mainitun Kuopion hallinto-oikeuden päätöksen.

Näin ollen vaatimus tulee jättää huomioimatta ja toimitus tulee tehdä lainvoimaisen reittisuunnitelman mukaisesti.

Maanomistajille maksettavat korvaukset käsitellään reittitoimituksessa.

Kuopion kaupunki, vastine 22.3.2017, 297-499-9-22 Uudispiha

Kuopion hallinto-oikeuden päätöksen 30.12.2011 nro 11/0472/3 mukaisesti maastoliikennelain 16 §:n edellytykset täyttävien muiden vaihtoehtoisten linjaratkaisujen selvittämiseksi reittisuunnitelma on kumottu laajemmalla alueelta. Kumottu reittiosuus alkaa tilojen 297-499-9-22 ja 297-499-9-53 rajalta ja päättyy tilan 297-499-15-416 ja tiealueen rajalle. Päätöksessä on myös selostettu tilat, joita kumoaminen koskee. Päätöstä tehdessään Kuopion hallinto-oikeus on siis katsonut, että vaihtoehtoiset linjaratkaisut ovat löydettävissä näiden tilojen alueella ottaen huomioon Iso- ja Pieni-Loutteisen alueella olevan metsöjen soidin- ja lepoalueen. Tarvetta tämän laajempaa suunnittelualueeseen ei siis ole. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 30.4.2014 pysyttänyt voimassa edellä mainitun Kuopion hallinto-oikeuden päätöksen.

Näin ollen vaatimus tulee jättää huomioimatta ja toimitus tulee tehdä lainvoimaisen reittisuunnitelman mukaisesti.

Maanomistajille maksettavat korvaukset käsitellään reittitoimituksessa.

Keskustelu asiassa

- Pirkko Taskinen, 297-499-9-11 Valkiala, 297-499-9-22 Uudispiha, huomautti, että reitti olisi avoimena olevan kohdan korvaavan reitin selvittämiseksi jätettävä perustamatta hallinto-oikeuden ratkaisua laajemmalla alueelta. Reittilinjasta voisi sen jälkeen neuvotella maanomistajien kanssa.

- Seppo Jauhiainen Kuopion kaupungin puolesta kertoi, että kumotun reitin osan osalta voidaan joko sopia linjaus maanomistajien kanssa tai tehdä reittisuunnitelma. Järkevin paikka haetaan, mutta toimituksessa pidetään nyt kiinni vahvistuneesta suunnitelmasta.

- Jukka Räsänen Kuopion kaupungin puolesta esitti, että reittisuunnitelma tarvitaan joka tapauksessa, reitti voidaan sen jälkeen perustaa sopimuksella tai toimituksessa. Reitti

voidaan suunnitelmassa siirtää uuteen paikkaan mikäli Valkeismäki halutaan ohittaa laajemmalla alueelta.

Päätös

Moottorikelkkailureitin perustaminen on kaksivaiheiden toimenpide. Reittisuunnitelman hyväksyy kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, minkä jälkeen suoritettavan reittitoimituksen tarkoituksena on merkitä reitti kiinteistörekisteriin ja päättää reitin perustamisen johdosta maksettavista korvauksista.

Pirkko Taskinen tilan 297-499-9-22 Uudispiha osalta, sekä Pirkko Taskinen ja Jaakko Taskinen tilan 297-499-9-11 Valkiala osalta ovat reittisuunnitelman hyväksymispäätöksen jälkeen vaatineet moottorikelkkailureitin poistamista tilojensa alueelta Kuopion hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Reitti oli pysytetty mainittujen tilojen osalta kummassakin oikeusasteessa, Kuopion hallinto-oikeudessa 30.11.2011 ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa 30.3.2014.

Toimitusmiehet totesivat, että toimitushakemus perustuu laillistuneeseen reittisuunnitelmaan edellä pöytäkirjan kohdasta 2 tarkemmin ilmenevällä tavalla. Reitin perustamiseen liittyvät tarpeellisuus- ja haitattomuusedellytykset on pitänyt ottaa huomioon reittisuunnitelmaa hyväksyessään. Reitti voidaan perustaa riippumatta alueen omistajan suostumuksesta.

Toimitusmiehet katsoivat, että edellytykset reittitoimituksen suorittamiselle ovat olemassa, ja päättivät suorittaa toimituksen haetussa laajuudessa. **Siltä osin kun reittisuunnitelma on oikeudessa kumottu, ei asiaa käsitellä tässä toimituksessa.**

Lainkohdat

Maastoliikennelaki 13 - 17 §

7. Päätös oikeuden perustamisesta

Toimitusmiehet päättivät, että Kuopion kaupunkia varten perustetaan lainvoimaisen reittisuunnitelman mukaisesti ja siitä reitin pitäjän osoituksen mukaan vähäisessä määrin poiketen oikeus *Nilsin moottorikelkkailureittiä AnnaMarintie - Rahasjoki* varten niin kuin toimituskartta tarkemmin osoittaa. Kuopion kaupunki reitin pitäjänä sekä tilojen 297-492-15-2 Metsola ja 297-504-2-49 Savola omistajat ovat ennen toimituskokousta sopineet reitin sijainnin vähäisestä muuttamisesta kyseessä olevien tilojen kohdalla.

Reitin leveys on 6 metriä sekä toimituskarttaan erikseen merkityissä kohdissa, lähinnä jyrkissä rinteissä 8 metriä.

Rasitetut kiinteistöt ilmenevät pöytäkirjan liitteenä olevasta *Lunastettava omaisuus ja korvaukset* -asiakirjasta.

Lainkohdat

Maastoliikennelaki 13 - 17 §.

8. Korvaukset

Korvausvaatimukset

Toimitukseen on jätetty kirjallisia korvausvaatimuksia tilojen 297-499-8-331 Ruuskala, 297-508-7-50 Kähkölä, 297-499-9-11 Valkiala ja 297-499-9-22 Uudispiha osalta.

Vaatimukset todetaan tarkemmin tilakohtaisten perustelujen yhteydessä.

Muita korvausvaatimuksia ei ole jätetty eikä esitetty toimituskokouksessaan.

Vastine

Kuopion kaupunki on jättänyt toimitukseen 22.3.2017 päivätyt vastineet. Vastineet todetaan tilakohtaisten perustelujen yhteydessä.

Omaisuu den inventointi ja maastokatselmus	<p>Maanmittauslaitos / kartoittaja Marko Hyvärinen on inventoinut reitillä olevan omaisuuden vuonna 2015.</p> <p>Reitiltä inventoidun omaisuuden osoittava korvauskohdeluettelo on toimitettu asianosaisille kokouskutsun liitteenä.</p>
Maastokatselmus	<p>Toimitusinsinööri on 3.12.2014 tutustunut maasto-olosuhteisiin ja valokuvannut ne reitin tuntumassa olevien rakennuspaikkojen osalta.</p> <p>Toimitusmiehet ovat 24.3.2017 suorittaneet katselmuksen tilalla 297-499-8-331 Ruuskala.</p> <p>Katselmushavainnot esitetään tarpeellisilta osin tilakohtaisten perustelujen yhteydessä.</p>
Kohteen kuvaus	<p><u>Yleiskuvaus</u></p> <p>Toimituksen kohteena on noin 30 km pituinen moottorikelkkareitti, joka johtaa Tahkovuorelta Reittiölle ja Sänkimäkeen. Reitti sijaitsee pääosin maa- ja metsätalouskäytössä olevalla haja-asutusalueella sekä lisäksi Tahkovuoren loma-alueen tuntumassa.</p> <p><u>Kaavoitustilanne</u></p> <p><i>Yleiskaava</i></p> <p>Osalla reittiä on voimassa 1.4.2003 hyväksytty Tahkovuoren osayleiskaava, osa on kaavoittamatonta haja-asutusalueutta.</p> <p>Maantien 5762 Koivumäki-Valkeinen ja 577 Nilsjä-Varpaisjärvi välinen osa reitistä on osoitettu yleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi M.</p> <p>Maanteiden 577 Nilsjä-Varpaisjärvi ja 5775 Tahkovuori, Tahkomäen metsätien ja Tahkovuoren rinnealueiden välissä oleva osa reitistä on merkitty yleiskaavassa <i>Selvitysalueeksi</i>. Selvitysalueelle on yleiskaavassa merkitty moottorikelkkareitti samoille suunnille kuin toimituksen kohteena oleva moottorikelkkareitti. Kaavaselostuksessa on luonnehdittu selvitysalueutta seuraavasti:</p> <p><i>Nykyisen rinnealueen, Säskiniementien, Nilsjä-Varpaisjärvi tien sekä Tahkomäentien välinen alue on osoitettu selvitysalueeksi Tahkonväntöprojektin keskeneräisyyden johdosta. Jos projekti toteutuu alueen maankäyttö tulee muuttumaan nykyisestä. Selvitysalueen keskelle on osoitettu SL-alueet, toimiva louhos sekä reitistö ja osa olemassa olevista teistä. Selvitysalueen pinta-ala on noin 1000 ha.</i></p> <p><i>Projekti on vielä kesken ja sen vaikutusten arvioiminen on lähössä liikkeelle. Koska projekti on vielä niin alussa, kaavalla ei ole voitu eikä ole ollut tarkoituksenmukaista esittää alueelle mitään suunnitelmallista toimintaa.</i></p> <p>Kuopion kaupungin maankäyttöinsinööri Jukka Räsäseltä 22.2.2017 saadun tiedon mukaan Nilsjään kaupunki oli vuonna 2012 käytännössä luopunut nk. Tahkonväntöprojektista.</p> <p>Tahkomäen metsätien ja maantien 6378 Jouhilahti välissä oleva alue on yleiskaavoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla erityistä ulkoilun ohjaustarvetta MU.</p> <p>Maantien 6378 Jouhilahti länsipuolella oleva alue on yleiskaavoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi M ja maa- ja metsätalousalueeksi, jolla rakentaminen tulee sijoittaa reunavyöhykkeelle ja olemassa olevien rakennusten läheisyyteen MT.</p>

Tahkomäen metsätien ja Syvärin järven välissä rinnealueiden pohjoispuolella oleva alue on yleiskaavoitettu *maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla erityistä ulkoilun ohjaus-tarvetta MU*, sekä *urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi, joka on tarkoitettu rinnehihto- ja retkeilyalueeksi VU-2*.

Tahkomäen metsäautotien varressa reitti kulkee noin 70 metrin matkalla alueella, jolle Kuopion kaupunginvaltuusto on 12.12.2016 hyväksynyt Välimäen osayleiskaavan. Osayleiskaava on tullut voimaan 3.2.2017. Reitin kohdalla on kaavamääräys *Maa- ja metsätalousalue, jolla on ympäristöarvoja MU-3*.

Maantiehen 297-895-0-5762 *Koivumäki-Valkeinen* etelästä rajoittuva osa reitistä on noin 0,55 km matkalta luonnosvaiheessa olevan Nilsiänsäntien osayleiskaavan alueella. Kaavoitusarkkitehti Heli Laurinen Kuopion kaupungilta on ilmoittanut toimitusinsinööreille 22.3.2017, että kaavaluonnos on tulossa nähtäville kevään 2017 aikana, ja että reitin kohdalla on luonnosteltu *Maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta MU*.

Asemakaava

Tahkokuoren rinnealueen tuntumassa on voimassa 12.3.2012 hyväksytty asemakaava. Alue on varattu urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi VU-3. Kelkkailureitti on linjattu osapuilleen ohjeellisen kelkkareitin kohdalla. Ympäröivälle alueelle on annettu tarkentavat määräykset:

m-1 Alueen osa, jolle ei tule sijoittaa varsinaisia rinteitä. Ulkoilureittejä ja ka-peita yhdysreittejä alueelle saa sijoittaa.

s-1 Alue, jolla ympäristö säilytetään. Alue on liito-oravan esiintymisalue, johon sisältyy luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Aluetta koskevaa lupahakemusta käsiteltäessä on selvitettävä toimenpiteiden vaikutukset liito-oravan kannalta. Mikäli toimenpiteillä voi olla vaikutusta alueeseen liito-oravan elinympäristönä, toimenpidettä koskevasta lupahakemuksesta on pyydettävä alueellisen ympäristökeskuksen lausunto.

s-3 Ekologinen käytävä. Alueelle tulee säilyttää liito-oravan tarvitsemia kulkuyhteyksiä varten vähintään 30 m leveä puustoinen kaista.

Nipasen kohdalla on voimassa 21.5.1993 vahvistettu asemakaava (Sääskiniemi, alue II, rakennuskaava). Reitti on sijoitettu suurimmalta osin lähivirkistysalueeksi VL asemakaavoitetulle alueelle, lisäksi reitti kulkee matkailuperävaunujen ja -autojen leirintäalueen RLP, loma-asuntojen korttelialueen RA sekä maa- ja metsätalousalueen M kohdalla.

Nipasen kohdalla on tilan 297-499-19-42 *Safaripappila* tuntumassa lyhyellä matkalla voimassa 29.8.2006 hyväksytty asemakaava (Tahkokuori, alue II, asemakaavan muutos). Reitti on asemakaavan mukaisella maa- ja metsätalousalueella M.

Ranta-asemakaava

Reitin tuntumassa noin 45 metrin päässä siitä on tilan 297-499-163-40 *Puustila* alueella voimassa 27.11.1978 hyväksytty Sääskiniemen rantakaava. Alue on kaavamerkinnällä Mm osoitettu *metsätalousalueeksi, jolle saa rakentaa ainoastaan metsätaloutta palvelevia rakennuksia*.

Arviointimenetelmä

Omaisuus, josta suoritetaan korvaus, arvioidaan kauppa-arvon perusteella. Mikäli kauppa-arvo ei vastaa korvauksen saajan täyttä menetystä, korvaus arvioidaan tuottoarvon mukaan tai omaisuuteen pantujen kustannusten perusteella.

Korvauspäätöksen
perustelut

Sovellettavat lainkohdat

Moottorikelkkareitin perustamiseksi pidettävässä reittitoimituksessa on maastoliikennelain 17 §:n mukaan sovellettava, mitä ulkoilulaissa säädetään korvauksista.

Maan käyttöoikeuden luovuttamisesta reittiä varten, sekä vahingosta tai haitasta, joka muuten aiheutuu alueen omistajalle tai haltijalle reitin pitämisestä ja käyttämisestä, suoritetaan ulkoilulain 8 §:n mukaan korvaus. Korvauksen määrittämisestä ja suorittamisesta on saman lainkohdan mukaan voimassa, mitä yksityistielaissa säädetään.

Korvaus määrätään pääosin viran puolesta myös ilman vaatimusta. Kuopion kaupungin omistamien tilojen osalta ei korvausta määrätä.

Metsämaa

Reitti on perustettu pääosin metsämaalle. Toimitusmiehet päättivät siltä osin määrätä korvaukset metsätalouden kehittämiskeskus Tapion julkaisemien summa-arvomenetelmän aputaulukoiden 2013 perusteella.

Puusto jää maanomistajalle. Puuston poisto olisi tarkoituksenmukaista tehdä yhteiskauppana, jolloin puusta saadaan yksittäisten metsänomistajien erillisiä kauppvoja parempi hinta. Korvaukset koostuvat pääsääntöisesti maapohjasta, ennenaikaisesta hakkuusta aiheutuvasta vahingosta sekä taimikkokorvauksesta.

Korvauksiin ei sovelleta metsäkiinteistön arvon määrittämisessä tavanomaista kokonaisarvon korjausta ts. vähennystä, koska nauhamaisen käyttöoikeuden perustamisesta voi aiheutua maanomistajille menetyksiä, joita ei pystytä täysin ennakoimaan. Tällaisia ovat esimerkiksi vähäiset tilusten pirstoutumisesta aiheutuvat haitat sekä tuulenskaatoalttiuden lisääntyminen.

Reitti on osin perustettu metsämaalla olevien ajo- ym. urien kohdalle. Maapohja korvataan kuitenkin täysimääräisesti, koska reitin kohdalla ei kiinteistörekisterin mukaan ole tieoikeuksia lukuun ottamatta joitakin reitin kanssa risteäviä teitä. Taimikko- ja odotusarvokorvauksissa olemassa oleva ura otetaan huomioon uran ja reitin leveyden mukaisella korjauskertoimella.

Mikäli metsämaalla katsotaan olevan maa- ja metsätalousmaan arvon ylittävää arvoa rakentamisen odotuksista tai muusta syystä, on asiasta mainittu erikseen.

Käytetyt yksikköhinnat ilmenevät tiloittain pöytäkirjaan liitettävästä *Lunastettava omaisuus ja korvaukset* -asiakirjasta.

Viljelty maa

Moottorikelkkailureitti sijaitsee tilojen 297-492-9-36 *Perkkiö*, 297-496-1-58 *Taipale*, 297-504-1-47 *Leppäaho* ja 297-504-1-38 *Jokipalsta* kohdalla pellolla.

Reitin kohdalla olevaa peltoa voidaan kesäisin viljellä, vaikka sillä pidetään talvisaikaan moottorikelkkailureittiä. Sen vuoksi pellon maapohjaa ei korvata. Moottorikelkkareitistä voi kuitenkin aiheutua viljelyksille haittaa mm. sääolosuhteista ja lumen määrästä riippuen, mikäli maan sulaminen reitin kohdalla viivästyy. Nykyaikaisessa viljelyssä maan sulamisen viivästyminen reitin kohdalla voi viivästyttää koko peltolohkon käsittelyä, koska isoilla koneilla on pienten kuvioden käsittely hankalaa. Satunnaista haittaa on vaikea ennakoida. Korvausta määrätään toimitusmiesten kohtuulliseksi harkitsema 75 % pellon arvosta.

Toimitusinsinöörin tekemän kauppahintatutkimuksen mukaan noin 20 km säteellä reitistä oli vuosina 2013 - 2016 tehty 16 yksinomaan viljeltyä maata sisältänyttä kauppaa, jossa kaupan kohteen pinta-ala oli yli 1 hehtaari. Sukulaisten väliset kaupat eivät olleet tutkimuksessa mukana. Kauppojen elinkustannusindeksillä korjattu keskihinta oli ollut 6.014 euroa hehtaarilta, mediaani (suuruusjärjestyksessä keskimäinen havainto) 6.022 euroa hehtaarilta, minimihinta 3.150 euroa hehtaarilta ja maksimihinta 10.058 euroa hehtaarilta. Uusimman Kiinteistöjen kauppahintatilaston 2016 mukaan Pohjois-Savossa on maksettu pellosto keskimäärin 5.701 eur/ha, mediaani 5.152 eur/ ha, kauppoja 26 kpl. Pellon käypänä hintana voidaan alueella pitää 6.000 eur/ha. Korvausta viljelemiselle aiheutuvasta haitasta määrätään siten $75 \% \times 6.000 = 4.500$ euroa hehtaarilta.

Yleiskaavan M-, MU-, MU-3 ja MT- alueet

Kysymyksessä on useita tiloja.

Toimitusmiehet arvioivat, että alueilla ei ole sijainnista tai muusta syystä johtuvaa maa- ja metsätalousarvon ylittävää arvoa. Alueet arvioidaan sen vuoksi niiden maa- ja metsätalousarvon perusteella.

Yleiskaavan VU-2-alueet

Muiden kuin Kuopion kaupungin omistuksessa tällainen tila on tila 297-499-163-40 *Puustila*. Tila on Tahkomäen rinnealueen kohdalla olevan asemakaavoitetun alueen ulkopuolella asemakaavaan rajoittuen.

Noin 0,18 km päässä tilan pohjoispuolella on joulukuussa 2016 tehty tilakauppa, jossa Kuopion kaupunki oli ostanut yksityiseltä noin 14 hehtaarin kokoisen alueen (tilat 297-499-16-44 *Koivula* ja 297-494-44-11 *Kuosmala*) hintaan 0,35 eur/m² eli noin 3.500 euroa hehtaarilta. Hinta vastaa puustoineen tavanomaisen metsämaan arvoa alueella.

Tila sijaitsee Tahkon rinnealueiden ulkopuolella eikä rinteiden laajenemissuunnassa Välimäessä. Rakentamisen tai muunkaan tehokkaamman maankäytön ei voi arvioida laajentuvan tilan alueelle ainakaan mäen päälle kelkkareitin suunnalle. Toimitusmiehet arvioivat, että alueella ei ole sijainnista tai muusta syystä johtuvaa maa- ja metsätalousarvon ylittävää arvoa. Alue arvioidaan sen vuoksi sen maa- ja metsätalousarvon perusteella.

Asemakaavan VU-3-alueet

Muiden kuin Kuopion kaupungin omistuksessa tällainen tila on Tahkomäen rinnealueella sijaitseva Huippupaikat Oy:n omistama tila 297-499-17-82 *Tahkorinne*, sekä alle 10 metrin matkalta myös tila 297-499-163-40 *Puustila*. Asemakaavan tarkentavien määräysten mukaan reitti on alueella, jolle ei tule sijoittaa varsinaisia rinteitä. Aluetta on sijaintinsa vuoksi pidettävä maa- ja metsätalousmaata arvokkaampana.

Rinnealueella ja sen tuntumassa on tehty joitakin kauppoja maa-alueista. Osa kaupoista ei ole vertailukelpoisia ja liittynyt muihinkin sopimuksiin kuin kauppaan, esimerkiksi vuonna 2015 Huippupaikat Oy:n luovuttaessa Tahkomäen päältä 2 hehtaarin kokoisen alueen Kuopion kaupungille oli kauppahinta ollut 0 euroa. Lähinnä vertailukelpoisia ovat seuraavat vuodesta 2007 alkaen eli viimeisen 10 vuoden aikana tehdyt kaupat:

- Kuopion kaupunki oli vuonna 2015 ostanut yksityiseltä 8 hehtaarin kokoisen alueen tilasta 297-499-41-13 *Pitkämäki* hintaan 3,02 eur/m². Kyseessä on rinnealueiden kohdalla viistosti poikittain oleva keskeinen alue.

- Kuopion kaupunki oli vuonna 2014 ostanut yksityiseltä 34 hehtaarin kokoisen alueen tilasta 297-499-7-21 *Tuomaala* hintaan 1,43 eur/m². Alue sijaitsee Välimäessä osana uutta rinnealuetta.

- Nilsin kaupunki oli vuonna 2012 ostanut valtiolta 13 hehtaarin kokoisen alueen tilasta 534-410-7-15 *Välirinne* hintaan 1,62 eur/m². Alue sijaitsee Välimäessä osana uutta rinnealuetta.

Edellä esitetyt hinnat on korjattu arviointiajankohtaan elinkustannusindeksillä.

Vuonna 2015 tehty keskeisen rinnealueen kauppa tilasta 297-499-41-13 *Pitkämäki* ei kuvaa kelkkareitin kohdalla olevan maan arvoa. Sen sijaan Välimäessä kaupan kohteena olleita alueita voidaan rinnastaa tilaan 297-499-17-82 *Tahkorinne*; kumpaankin kuuluu rinnealueita ja varsinaisten rinteiden ulkopuolisia alueita. Korvausta määrätään Välimäessä tehtyjen kauppojen hintatason perusteella 1,50 euroa neliömetriltä. Kun maapohja on päätetty korvata maa- ja metsätalousmaan arvoa korkeampaan hintaan erityismaana, ei metsätalousmenetyksiä (puuston odotusarvoa tai taimikon arvoa) ole kaksinkertaisen korvaamisen välttämiseksi korvattava erikseen.

Asemakaavan VL-, RLP-, RA- ja M-alueet

Muiden kuin Kuopion kaupungin omistamia tiloja ovat Nipasen alueella tilat 297-499-8-356 *Iskola*, 297-499-19-36 *Isopappila* ja 297-494-45-1 *Rantakaista*.

Kysymyksessä on vuonna 1993 lääninhallituksen vahvistamaan asemakaavaan (rakennuskaavaan) kuuluva alue. Tilan 297-499-19-36 *Isopappila* alueelta ei ole toteutettu yhtään asemakaavan mukaista rakennuspaikkaa. Tilasta 297-499-8-356 *Iskola* on lohottu useita asemakaavan mukaisia rakennuspaikkoja itsenäisiksi tiloiksi, mutta vain yksi on rakennettu.

Maankäyttöinsinööri Jukka Räsänen Kuopion kaupungilta on esittänyt toimitusinsinöörille 24.1.2017, että kaava vanhentunut. Jatkossa rakentamistehokkuutta varmaankin lisätään, asemakaavan uusimisesta ei kuitenkaan ole päätöksiä. Kiinteistöpäällikkö Petri Rautio Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymästä on ilmoittanut toimitusinsinöörille aikaisemmin, että nykyistä asemakaavaa ei tulla toteuttamaan. Yleiskaavassa alue on *Selvitysalue*, jonka luonne on selvitetty ylempänä.

Reitti sijaitsee pääosin asemakaavan VL- ja M-alueilla, sekä yhden rakennuskorttelin alueella. Alueella on rakentamisodotuksista johtuvaa erikoisarvoa eli raakamaan arvoa. Odotusarvoisen maan arvo on perustuotantomaa, eli maa- ja metsätalousmaan arvoa korkeampi, mutta rakennusmaan arvoa alhaisempi.

Metsämaapohjan arvo on Pohjois-Savossa metsätalouden kehittämiskeskus Tapion julkaisemien summa-arvomenetelmän aputaulukoiden 2013 mukaan kasvupaikkatyyppistä riippuen luokkaa 100 - 500 eur/ha eli 0,01 - 0,05 eur/m². Metsämaa puustoitteen maksoi kiinteistöjen kauppahintatilaston mukaan Pohjois-Savossa vuonna 2015 keskimäärin noin 3.000 eur/ha eli 0,30 eur/m². Tavanomaisen pellon arvoksi alueella on edellä saatu noin 6.000 eur/ha eli 0,60 eur/m².

Toimitusinsinöörin tekemän kauppahintatutkimuksen mukaan tilan 297-499-8-356 *Iskola* kohdalla olevista 1.000 m²:n kokoisista rakennuspaikoista on vuosina 2008 - 2016 maksettu noin 33 eur/m², muita kuin sukulaisten välisiä kauppvoja oli tehty 4 kpl. Seurakunta on myynyt tilasta 297-499-19-36 *Isopappila* 3.000 m²:n kokoisesta rakennuspaikasta Tahko-Safarit Oy:lle vuonna 2006 hintaan 26 eur/m². Lisäksi seurakunta on myynyt 3.000 m² asemakaavan mukaista virkistysaluetta "muuksi rakennuspaikaksi" hintaan 4 eur/m². Nilsin kaupunki oli vuonna 2010 ostanut maantien 297-895-0-5775 *Tahkovuori* eteläpuolelta 6,2 hehtaarin suuruisen tilan 297-499-19-45 *Tirajava* raakamaana hintaan 1,95

eur/m². Kaupan tarkoituksena oli maantietoimitukseen TN:o 2009-311604 saadun tiedon mukaan ollut hankkia lisämaata Petäjälammen golfkenttää varten. Kuopion kaupunki on vuonna 2016 ostanut maantien 297-895-0-577 *Nilsinä-Varpaisjärvi* itäpuolelta 89,5 hehtaarin kokoisen alueen metsämaata hintaan 0,16 eur/m².

Edellä esitetyt hinnat on korjattu arviointiajankohtaan elinkustannusindeksillä.

Maanmittauslaitoksen julkaiseman kiinteistöjen kauppahintatilaston mukaan raakamaasta on viime vuosina maksettu Pohjois-Savossa ja koko maassa seuraavasti:

Pohjois-Savo

Vuosi	Mediaanihinta eur/m²	Kauppoja kpl
2016	0,86	3
2015	1,03	6
2014	1,61	21

Koko maa

Vuosi	Mediaanihinta eur/m²	Kauppoja kpl
2016	1,09	161
2015	1,40	147
2014	1,70	350

Tilastotietoja ei ole indeksikorjattu, koska tiedot ovat lyhyehköltä ajalta, eikä korjaaminen parantaisi arvioinnin tarkkuutta.

Vuonna 2012 rekisteröidyssä maantietoimituksessa TN:o 2009-311604 oli määrätty tilasta 297-499-19-36 *Isopappila* lunastetuista maantiealueista korvausta raakamaan arvon perusteella 0,80 - 1,60 eur/m².

Moottorikelkkailureitti on tässä toimituksessa perustettu maantien varresta alkaen alueelle, joka ulottuu tilan 297-499-19-36 *Isopappila* kohdalla noin 800 metrin päähän maantiestä.

Korvausta määrätään odotusarvoisena maana edellä mainituilla perusteella 1 euro neliömetriltä. Kun maapohja on päätetty korvata maa- ja metsätalousmaan arvoa korkeampaan hintaan, ei metsätalousmenetyksiä (puuston odotusarvoa tai taimikon arvoa) ole kaksinkertaisen korvaamisen välttämiseksi korvattava erikseen.

Vesialue

Reitti ylittää Rahasjoen siltaa pitkin. Vesialueen omistajalle ei aiheudu taloudellista menetystä, korvausta ei ole vaadittu eikä määrätä.

Voimansiirto- ja sähkölinjat

Reitti sijaitsee osalla reittiä voimansiirtolinjan johtoaukealla. Kun alueen käyttöoikeus on jo aikaisemmin lunastettu, ei uutta menetystä nyt tapahdu. Korvaustakaan ei sen vuoksi määrätä maksettavaksi.

Alempijännitteisten sähkölinjojen osalta reitti on perustettu pääosin johtokäytävän viereen, siltä osin korvaus määrätään maankäyttölajin ja puuston mukaan normaalisti.

Tiealueet

Reitin kanssa risteävät tiealueet arvioidaan joutomaana.

Moottorikelkkojen melu

Moottorikelkkailusta reitillä aiheutuu melua. Melun huomioon ottamista maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa ohjaa valtioneuvoston päätös 993/92 melutason yleisistä ohjearvoista ulkona:

Alue	Melutaso LAeq päivällä klo 7-22	Melutaso LAeq yöllä klo 22-7
Asumiseen käytettävät alueet	55	50
Loma-asumiseen käytettävät alueet ym.	45	40

Moottorikelkkailun aiheuttamasta melusta ja sen muuttumisesta etäisyyden kasvaessa ei ole olemassa kattavaa selvitystä. Ympäristöministeriön esiselvityksen Moottorikelkkailukenteen melu (Helsinki 2004) mukaan melun leviämiseen vaikuttaa suuresti kasvillisuus (lumiset puut ja pensaat) sekä lumen ominaisuudet (kantava hanki / pehmeä lumipeite). Oulun aluetyöterveyslaitos on tehnyt Kittilän kunnan toimeksiannosta selvityksen moottorikelkkareittien ympäristömelusta vuonna 1999. Selvityksen tuloksena ilmeni mm., että päivittäinen 270 kelkan ohiajo 50 km/h nopeudella aiheutti 15 metrin päähän 52 dBA keskiäänitason. Tutkimuksen mukaan etäisyyden kaksinkertaistuminen vähentää ympäristömelua 6 dB. Tutkimuksessa suositeltiin mm., että etäisyys moottorikelkkareitistä tulisi avoimella alueella olla vähintään 60 metriä, kun halutaan päästä alle 45 dB:n ympäristömeluun (liikennetiheys alle 270 kpl/vrk, ajonopeus alle 60 km/h). Sama etäisyys on myös selvityksen suositus minimietäisyydeksi yksittäisiin mökkeihin ja asuntoihin taajaman ulkopuolella.

Ympäristöministeriön julkaisussa Moottorikelkkojen melu (Helsinki 2007) on pyritty määrittämään moottorikelkkailureiteille tarvittavat etäisyydet, joiden avulla voitaisiin estää moottorikelkkailun aiheuttamat meluhaitat. Hahmottelun lähtökohtana oli ollut Suomessa voimassa olevat melutason ohjearvot ja moottoriurheiluradoille Ruotsissa sovellettavat ohjearvot. Esitetyt etäisyydet on laskettu kovalle pinnalle esimerkiksi hankikanto- tai jääolosuhteisiin, lisäksi oli oletettu että ajonopeudet eivät ole tasaisia vaan ajo sisältää kiihdytyksiä ja jarrutuksia:

Sovelluskohde	Suojaetäisyys metsämaalla (vähintään 50 % metsää)	Suojaetäisyys avoimessa maastossa	Perustelu
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden läheisyydessä	50 metriä	50 metriä	Nopeusrajoituksella 40 km/h hetkellinen melutaso < 60 dB, keskiäänitaso < 55 dB
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ym.	150 metriä	300 metriä	Nopeudella 60 km/h hetkellinen melutaso < 50 dB, keskiäänitaso vilkkaillakin väylillä (200-1000 kelkkaa/vrk) < 45 dB

Julkaisun taulukossa 16 on esitetty moottorikelkkojen aiheuttamia melun keskiäänivyöhykkeiden (LAeg 7-22) leveyksiä eri liikennemäärillä kovalla ja pehmeällä lumella. Tasot on arvioitu tasaisella 80 km/h nopeudella aukeassa maastossa (otteita):

Pehmeä lumi	Kelkkoja / vrk	Kelkkoja / vrk	Kelkkoja / vrk
LAeg7-22	100 kpl	300 kpl	1000 kpl
55 dB	<10 m	10 m	20 m
45 dB	20 m	40 m	100 m
Kova lumi	Kelkkoja / vrk	Kelkkoja / vrk	Kelkkoja / vrk
LAeg7-22	100 kpl	300 kpl	1000 kpl
55 dB	10 m	20 m	60 m
45 dB	60 m	150 m	320 m

Kuopion kaupungilta on saatu toimitukseen eri paikoista mitattuja moottorikelkkojen liikenteenlaskentatietoja vuosilta 2002 ja 2006:

Liikenteenlaskenta vko 12 vuosi 2002

Paikka	Kelkkoja / vuorokausi
Keyrittä	71
Tahkivuori peltihallin takana	44
Tahkovuoren nousu	126
Reittiö	24
Halssi	70
St1	28
Pajulahti	18

Liikenteenlaskenta vko 12 vuosi 2006

Paikka	Kelkkoja / vuorokausi
Palonurmi	47
Reittiö	25
St1 suunta	39
Shellin suunta	75
Tahkon nousu	111

Liikenteenlaskennan on suorittanut Tieliikelaitos. Liikenteenlaskennan tulosten mukaan kelkkailu tapahtuu päiväsaikaan eli klo 7 - 22 välisenä aikana, yöllä eli klo 22 - 7 on ollut liikkeellä vain yksittäisiä kelkkoja joissakin mittauspisteissä. Suurin osa kelkoista on ollut liikkeellä klo 10 - 18.

Arto Jauhiainen moottorikelkkoja Tahkolla vuokraavasta SeikkailuKuopio Oy:stä on ilmoittanut toimitusinsinöörille 24.2.2017, että reiteillä olevat kelkkamäärät vaihtelevat vuosittain Pohjois-Savon ja myös Etelä-Suomen lumi- ja sääolosuhteista riippuen. Väliillä on hiljaisempia ja väliillä vilkkaampia vuosia. Viime vuosina määrät ovat olleet jonkin verran kasvussa verrattuna liikenteenlaskentavuosiin 2002 ja 2006. Vilkkainta aikaa ovat hiihtolomaviikot 8 - 10 ja siitä edelleen pääsiäiseen saakka olevat viikot. Ennen viikkoa 8 ja pääsiäisen jälkeen kelkkailu on vähäistä.

Oikeuskäytännön mukaan meluhaitta korvataan kiinteistön arvon alenemisena. Korvauskynnystä ei ole yksiselitteisesti määritetty. Loma-asuntojen arvioidaan kärsivän meluhaitasta enemmän kuin ympärivuotisesti asuttujen kiinteistöjen, koska kesäaikoilla vieteen suurempi osa ajasta ulkona. Maanmittauslaitoksen *Arviointi ja korvaukset* -ohjeistos-

sa (2016) on suomalaisten ja ulkomaisten tutkimusten perusteella johdettu kiinteistöjen arvon alentumista tieliikenteen melutason funktiona:

dB	Omakotikiinteistöt, maaseutu	Loma-asunnot
45	0 %	0 %
46	0 %	- 1 %
47	0 %	- 1 %
48	0 %	- 2 %
49	0 %	- 2 %
50	0 %	- 3 %
51	- 1 %	- 4 %
52	- 1 %	- 5 %
53	- 2 %	- 6 %
54	- 2 %	- 7 %
55	- 3 %	- 8 %
56	- 4 %	- 9 %
57	- 5 %	- 10 %
58	- 6 %	- 11 %
59	- 7 %	- 12 %
60	- 8 %	- 13 %
61	- 9 %	- 14 %
62	- 10 %	- 15 %
63	- 11 %	- 16 %
64	- 12 %	- 17 %
65	- 13 %	- 18 %
66	- 14 %	*
67	- 15 %	*
68	- 16 %	*
69	- 17 %	*
70	- 18 %	*

Ylempänä esitetyt selvitykset kiinteistön arvon alentumisesta melutason muuttuessa koskevat maantieliikenteen melun vaikutusta kiinteistön arvoon. Maantieliikenne on ympäri-voottista ja sitä tapahtuu kaikkina vuorokaudenaikoina. Moottorikelkkailusta aiheutuu melua vain talvella ja pääosin päiväsaikaan. Moottorikelkkojen melu tässä toimituksessa perustetulta reitiltä kuuluu lähimmille, ja olosuhteista riippuen kauempanakin oleville asuin- ja lomarakennuksille. Lomakiinteistöt ovat käytössä pääosin kesällä, jolloin moottorikelkkailureitti ei ole käytössä. Toisaalta oleskelu asuinrakennustenkin piha-alueilla on kelkkailukaudella talvisaikaan vähäisempää kuin kesällä. Melu koetaan tavallisesti häiritsevimpänä yöaikaan, jolloin ei tavallisesti moottorikelkkailla.

Nyt perustetulla reitillä kelkkailusta aiheutuvaa moottorikelkkamelua ei ole toimitusta tehtäessä mahdollista mitata, koska reitti ei pääosin ole vielä käytössä. Reitin käyttöönotto on maastoliikennelain 19 §:n mukaan mahdollista vasta sen jälkeen, kun käsiteltävässä toimituksessa määrätyt korvaukset on maksettu.

Melun määrään vaikuttaa paitsi etäisyys reittiin, myös paikalliset olosuhteet kuten maaston muodot ja peitteisyys, sekä ajonopeus ja liikennemäärä reitillä. Reitti sijaitsee pääosin metsämaalla, osin Tahkovuoren loma-alueella ja sen tuntumassa, sekä maanteiden ja yk-

sitysteiden tuntumassa. Viimeksi mainituilla alueilla on ympärivuotisesti myös muuta ääntä tai melua.

Toimitusmiehet ovat selvittäneet olosuhteita reitin tuntumassa olevien rakennusten suhteen tarkastelemalla rakennuksia ja rakennuspaikkoja alle 150 metrin päässä reitistä:

297-496-1-52 Kaidanmäki

- Reitti noin 70 metrin päässä metsästysmajana käytetystä rakennuksesta, välissä on metsää.

297-496-1-32 Ketola

- Reitti noin 140 metrin päässä maantien varressa sijaitsevasta asuinrakennuksesta, välissä on metsää.

297-496-1-1 Konttimäen koulu

- Reitti noin 40 metrin päässä maantien varressa sen toisella puolella olevasta seurantalosta.

297-492-9-45 Alapiha

- Reitti noin 150 metrin päässä asuinrakennuksesta, joka sijaitsee noin 80 metrin päässä maantiestä, välissä on metsää.

297-492-9-46 Myyrälä

- Reitti noin 130 metrin päässä väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietojen mukaan tyhjillään olevasta asuinrakennuksesta, välissä on metsää ja peltoa.

297-499-19-36 Isopappila

- Reitti noin 50 metrin päässä huolto- tai varistorakennuksesta Tahkovuoren loma-alueella.

297-499-8-293 Nipasportti

- Reitti noin 100 metrin päässä matkailurakennuksesta Tahkovuoren loma-alueella.

297-499-19-42 Safaripappila

- Reitti noin 70 metrin päässä matkailurakennuksesta, jossa toimii moottorikelkkavuokraamo Tahkovuoren loma-alueella.

297-499-19-39 Donetel

- Reitti noin 130 metrin päässä maantien toisella puolella olevasta lomarakennuksesta Tahkovuoren loma-alueella.

297-499-8-387 Paavola

- Reitti noin 75 metrin päässä rakentamattoman asemakaavan mukaisen lomarakennuskorttelin reunasta Tahkovuoren loma-alueella, välissä on metsää.

297-499-127-0 Mäkiranta

- Reitti noin 95 metrin päässä kioskirakennuksesta Tahkovuoren loma-alueella.

297-499-12-9 Käyrä-Aho

- Reitti noin 100 metrin päässä asuinrakennuksesta, joka on noin 60 metrin päässä mm. Tahkon länsirinteiden ala-asemalle johtavasta Tahkomäen metsätiestä, välissä on metsää.

297-504-3-17 Karkuvaara

- Reitti noin 95 metriä väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietojen mukaan vuokrattavina olevista lomamökeistä, välissä on metsää.

297-504-18-5 Hiekko

- Reitti noin 145 metrin päässä asuinrakennuksesta, välissä on metsää ja peltoa.

Etäisyydestä rakennusten ja reitin välillä, maaston muodoista ja peitteisyydestä, olemassa olevista maanteistä ja yksityisteistä, taajaman läheisyydestä aiheutuvista muista melulähteistä ym. seikoista johtuen moottorikelkkailusta aiheutuva melu ei toimitusmiesten käsityksen mukaan ylitä korvauskynnystä, ts. melu ei alenna edellä mainittujen kiinteistöjen arvoa. Siten esimerkiksi teiden varsilla olevat ym. asuntotontit jäävät korvaustenkin ulkopuolelle.

Seuraavien tilojen osalta meluhaittaa on ollut tarve selvittää tarkemmin:

297-504-3-74 Laurinaho

Tilalla on hyvin vaatimaton sähköistämätön vapaa-ajan rakennus noin 6 x 4 m eli luokkaa 24 m², muuten tila ja pihamaa on rakentamaton. Reitti noin 25 metrin päässä metsässä olevasta rakennuksesta. Tilan päädyitse noin 45 metrin päässä rakennuksesta johtaa mäen päälle yksityistie Tahkomäen metsäautotieltä. Tie on pistotie, jonka varressa tai päässä ei ole muita rakennuksia. Tien alussa noin 100 metrin matkalla on peruskartan korkeuskäyrien mukaan nousua noin 20 metriä, eli mäen jyrkkyys on noin 20 %. Rakennuspaikka ei rajoitu rantaan, tilan koko on noin 4.000 m². Tilan päädyitse johtaa Tahkon palvelukartan mukaan retkilatu ja patikointireitti, näitä lukuun ottamatta moottorikelkkailureitin lisäksi ei ole muita melulähteitä.

Rakennuspaikan arvon määrittäminen voi olla likimääräistä, koska melun vaikutus arvoon on yleensä joitakin prosentteja kiinteistön arvosta. Arvon määrittämisessä mahdollisesti syntyvä virhe ei sen vuoksi merkitse suurta virhettä lopullisessa korvauksessa. Tahkokuoren loma-alueen ulkopuolella olevien rakennettujen lomarakennuspaikkojen arvoa on arvioitu lähistöllä suoritetussa 28.11.2013 rekisteröidyssä halkomistoimituksessa TN:o 2010-365192. Arvioinnissa oli todettu, että *"haja-asutusalueella ei ole sanottavasti tehty kauppoja rantaan rajoittumattomista loma-asunnoista. Alueella oli vuosina 2007-IX/2012 tehty vertailukelpoisista kohteista vain 7 kauppa. Elinkustannusindeksillä korjattu keskihinta oli ollut 25.071 euroa ja mediaani 21.536 euroa. Alhaisin hinta 9.697 euroa, korkein 134.495 euroa."* Olosuhteet ja hintataso ei muuttunut halkomisessa suoritetun arvioinnin jälkeen. Tilan 297-504-3-74 Laurinaho arvona vaatimattomine rakennuksineen on pidettävä noin 10.000 euroa.

Melusta aiheutuva arvon alennus on rakentamattomalla rakennuspaikalla suhteessa suurempi kuin rakennetulla rakennuspaikalla. Samantapainen tilanne syntyy, kun rakennukset ovat kovin vaatimattomia. Moottorikelkkailusta aiheutuvasta meluhaitasta määrätään maksettavaksi korvausta toimitusmiesten harkinnan mukaan 10 % tilan arvosta eli yhteensä 1.000 euroa.

297-499-8-63 Nurkkala

Tilalla on Väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietojen mukaan rakennusvuosi on 1959 ja pinta-ala 30 m². Rakennusta on laajennettu ja ainakin ulkovuorauksen osalta peruskorjattu. Reitti on noin 40 metrin päässä lomarakennuksesta, joka on noin 25 metrin päässä mm. nk. Länsirinteiden ala-asemalle johtavasta Tahkomäen metsätiestä. Alueella on siten moottorikelkkailureitin lisäksi muu ympärivuotinen melulähde.

Tilasta on tehty kauppa vuonna 2013, kauppahinta oli ollut 79.000 euroa. Toimitusmiesten käsityksen mukaan tilan arvo on edelleen luokkaa 80.000 euroa.

Moottorikelkkailusta aiheutuvasta meluhaitasta määrätään maksettavaksi korvausta toimitusmiesten harkinnan mukaan 2,5 % tilan arvosta eli yhteensä 2.000 euroa.

297-504-18-2 Puronkuuhu, 297-504-18-3 Puronkaiku

Tilat ovat rakentamattomia 2.912 m²:nja 3.166 m²:n kokoisia rantaan rajoittuvia lomarakennuspaikkoja. Reitti sijaitsee noin 65 metrin päässä tilan 297-504-18-2 Puronkuuhu keskeltä ja noin 120 metrin päässä tilan 297-504-18-3 Puronkaiku keskeltä.

Tilat sijaitsevat noin 2 km päässä Tahkon lähimmästä laskettelurinteestä. Tilojen takarajalla johtaa yksityistie Tahkon hiihtolatuojen varressa olevalle kodalle ja Tahkon reittikartan mukaiseen vierasvenesatamaan.

Tilat ovat samassa omistuksessa, jolle ne ovat siirtyneet reittitoimituksen toimituskokouksen tiedottamisen jälkeen kauppakirjoilla 23.2.2017. Kauppahinta oli kiinteistöjen kauppahintarekisterin mukaan ollut tilasta 297-504-18-2 Puronkuuhu 65.000 euroa (20,26 eur/m²) ja tilasta 297-504-18-3 Puronkaiku 60.000 euroa (18,95 eur/m²). Tahkon rinteiden pohjoispuolella olevilla alueilla on 2000-luvulla tehty 2 kauppaa rakentamattomasta rantaan rajoittuvasta lomarakennuspaikasta. Kumpikin kauppa oli tehty vuonna 2006 Kinniäisniemen suunnalla: 5.000 m²:n kokoinen rakennuspaikka oli myyty elinkustannusindeksillä korjattuun hintaan 77.157 euroa (15,43 eur/m²) ja 5.800 m²:n kokoinen rakennuspaikka hintaan 75.388 euroa (13,00 eur/m²).

Tilojen 297-504-18-2 Puronkuuhu ja 297-504-18-3 Puronkaiku uuden omistajan on asemansa vuoksi katsottava olleen tietoinen reittihankkeesta: Hän oli ollut Nielsiän kaupunginjohtajana vuoteen 2013, kunnes Nielsiän kaupunki oli liitetty Kuopion kaupunkiin. Rakennuspaikoista nyt maksettu hinta vastaa alueen hintatasoa. Reitin perustamisen ei ole katsottava vaikuttaneen laskevasti tilojen arvoon, moottorikelkkailusta aiheutuvasta meluhaitasta ei siten määrätä maksettavaksi korvausta tilojen 297-504-18-2 Puronkuuhu ja 297-504-18-3 Puronkaiku omistajalle.

297-499-8-331 Ruuskala

Vaatimus 12.3.2017

Haen korvausta koskien moottorikelkkareitin kulkemista omistamallani maa-alueella Ruuskala 297-499-8-331.

Korvaushakemuksen perusteena on moottorikelkkareitin meluhaitta. Reitti kulkee rinteessä, josta ääni kantautuu kallion vuoksi voimakkaana pihaan. Myös jalankulkevien retkeilijöiden äänet kantautuvat selkeästi pihaan.

Tilalla on peruskorjattu asuinrakennus, joka on viikoittaisessa vapaa-ajan käytössä ja myöhemmin tilalla on tarkoitus asua vakituisesti. Asuinrakennuksen arvo on noin 80 000€.

Haettava korvaussumma on 5000€.

Vastine

Kuopion kaupunki, vastine 22.3.2017

Reittisuunnitelman mukainen moottorikelkkareitti kulkee lähimmillään n. 240 metrin etäisyydellä tilan vapaa-ajan käytössä olevasta asuinrakennuksesta (Liite 1). Suunnitellun reitin ja rakennuksen välisestä alueesta noin puolet on peltoa ja puolet melua vaimentavaa metsää.

Tahkon alueen moottorikelkkaurien liikennettä on laskettu Tieliikelaitoksen toimesta vuosina 2002 ja 2006. Suoritetussa laskennassa Pohjois-Savon hiihtolomaviikolla nro 12 korkein liikennemäärä on ollut "Tahkon nousussa" 111

– 126 kelkkaa / vuorokausi. Tahkon noususta ura on jatkunut länsirinteiden alapuolelta etelään ja edelleen Nipasen kautta Syvärille. Kyseinen ura on ollut ja on edelleen vilkkaimmin käytetty moottorikelkkaura Nilsiässä ja nyt suunnitellulla moottorikelkkareitillä liikennemäärät tulevat käsityksemme mukaan olemaan alhaisemmat kuin Tahkon nousussa. Edellisen lisäksi käsityksemme mukaan moottorikelkkojen liikennemäärät ovat myös yleisellä tasolla jonkin verran laskeneet vuosista 2002 ja 2006 ja arvioimme, että suunnitellulla moottorikelkkareitillä liikennemäärät tulevat olemaan vilkkaimmillaan 50 – 100 kelkkaa / vuorokaudessa tilan Ruuskala 297-499-8-331 alueella. Talven aikaan keskimääräinen liikennemäärä on mielestämme lähempänä 50 kelkkaa / vuorokausi kuin 100 kelkkaa / vuorokausi.

Moottorikelkkojen aiheuttamaa meluhaittaa ja melunormeja on selvitetty Ympäristöministeriön julkaisussa ”Moottorikelkkojen melu (Helsinki 2007)”. Melutason sallittuna ohjearvona loma-asumiseen käytetään valtioneuvoston päätöksen 993/92 mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla 45 LAeq 7 – 22 dB (Keskiäänitaso) ja pysyvään asutukseen käytetyillä alueilla 55 LAeq 7 – 22 dB (Keskiäänitaso).

On varmasti totta, että moottorikelkkojen ja jalankulkijoidenkin äänet kantautuvat suunnitellulta reitiltä Ruuskalan pihaan, niin kuin korvausvaatimuksessa esitetään. Kysymys suunnitellulta reitiltä kantautuvien äänien korvauskynnyksen ylitymisestä tulee kuitenkin arvioida toimituksessa. ”Moottorikelkkojen melu” – raportissa esitetyistä taulukoista voidaan päätellä, että arvioiduilla liikennemäärillä moottorikelkkojen aiheuttaman melutason ohjearvot eivät tule ylittymään 240 metrin etäisyydellä suunnitellusta moottorikelkkareitistä. Loma-asuntona käytettävän asunnon suojaetäisyys moottorikelkkareitistä on 150 metriä, kun liikennemäärä on 200 – 1000 kelkkaa / vrk ja vähintään puolet kelkkareitin ja kohteen välisestä matkasta on metsän peittämää. Vastavasti 45 LAeq 7 – 22 dB keskiäänitason saavuttaminen ”kovalla lumella” edellyttäisi yli 500 kelkan kulkemista reitillä. Edellisissä laskelmissa on kelkkojen nopeutena käytetty 80 km/h kun Ruuskalan tilan kohdalla maksimi sallittu nopeus on 60 km/h ja käytännön kokemusten mukaan reiteillä kelkkojen todellinen nopeus on huomattavasti alle sallitun nopeuden. Alhaisemmilla nopeuksilla myös melu on alhaisempaa kuin raportin taulukoissa on esitetty. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että raportti on tehty vuonna 2007, minkä jälkeen iso osa moottorikelkoista on muuttunut aiempaa hiljaisemmiksi nelitahtikoneiksi aiemmin käytettyjen kaksitahtikoneiden sijaan.

Johtopäätöksenä ja kokonaisarviona edellisestä täytyy todeta, että Ruuskalan tilan pihapiiriin tulee kantautumaan ääniä/melua moottorikelkkojen aiheuttamana. Vaikuttaa kuitenkin ilmeiseltä, että melusta johtuva korvauskynnys ei ylitä Ruuskalan tilan osalta.

Päätös

Tilalla 297-499-8-331 Ruuskala on tällä hetkellä vapaa-ajan käytössä oleva asuinrakennus lähimmillään noin 230 metrin päässä reitistä. Pihan ja reitin välissä on peltoa noin 100 metrin matkalla, loppu on eri-ikäistä metsää: pellon reunasta alkaen koivua ja mäntyä, sitten kuusta ja avointa maata. Reitti on pihamaan kohdalla Välimäen eteläpään rinneessä peruskartan korkeuskäyrien mukaan noin 10 - 20 metriä pihamaata korkeammalla. Välissä oleva pelto on alimmillaan noin 10 metriä pihamaata alempana. Rinne nousee reitin takana 180 metrin päässä reitistä vielä noin 50 metriä reittiä korkeammalle. Sen jälkeen rinne loivenee kauempaan olevalle Välimäen korkeimmalle kohdalle.

Tila on Tahkomäen kiertävän reitin tuntumassa, jossa moottorikelkkailun voi arvioida tulevan olemaan vilkasta. Toimitukseen saadun liikenteenlaskennan mukaan moottorikelkko-

ja oli vuosina 2002 ja 2006 ollut viikolla 12 laskennan viikkaimmalla paikalla Tahkovuoren nousun kohdalla noin 110 - 130 kpl vuorokaudessa. Uudella reitillä toteutuvia kelkkamääriä on vaikea etukäteen arvioida. Tässä kelkkamäärän oletetaan hiihtolomaviikkojen 8 - 10 aikana sekä hiihtolomien ja pääsiäisen välisenä aikana olevan luokkaa 100 - 300 kelkkaa vuorokaudessa. Muulloin kelkkailun oletetaan olevan selvästi vähäisempää.

Ruuskalan tila on yksityistien päässä, jossa ei ole muita melulähteitä. Toimitusmiesten käsityksen mukaan moottorikelkkojen melu voi korkeuserosta johtuen kuulua pihaan kauempaa kuin tavanomaisessa maastossa: ääni ei vaimene edetessään ilman halki samalla tavalla kuin kasvipeitteistä maanpintaa pitkin. Lumipeitteisenä aikana voidaan kuitenkin olettaa, että ääni ei ainakaan pehmeän lumen aikaan kaiu reitin takana olevasta rinteestä samalla tavalla kuin kesäaikaan. Kun etäisyys reittiin on yli 200 metriä vaikuttaa tuulen nopeus ja suunta melun kuulumiseen pihamaalle saakka.

Tilalla on Väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietojen mukaan vuonna 1963 valmistunut kerrosaltaan 110 m² asuinrakennus. Lisäksi hoidetussa pihapiirissä on entinen navetta sekä aitta- ja varistorakennuksia.

Rakennuksille voidaan määrittää teknillinen nykyarvo niiden tason, kunnon ja iän perusteella VTT:n tiedotteen 1669 Rakennuksien kustannusarviointiohje (1995) perusteella. Julkaisu on iäkäs, mutta rakennuskustannuksia indeksikorjaamalla päästään kyseessä olevan rakennuksen ominaisuudet huomioon ottaen varsin siedettävään arviointitarkkuuteen. Arviointi voi olla likimääräistä senkin vuoksi, että arvon muutokset ja korvaukset ovat yleensä joitakin prosentteja kiinteistön arvosta, jolloin arvon määrittämisessä mahdollisesti syntyvä virhe ei merkitse suurta virhettä lopullisessa korvauksessa.

Finanssialan keskusliiton, maanmittauslaitoksen ja liikenneviraston julkaisun Rakennuksen hinnan arviointi 2011 mukaan pientalon bruttoalan ja nettoalan suhteella 1,18 nettoala 110 m² vastaa bruttoalaa 130 brm². Asuinrakennuksen 130 brm² jälleerakentamiskustannus ja teknillinen nykyarvo ovat edellä mainitun VTT:n tiedotteen mukaan:

- jälleerakentamiskustannus tasoluokassa 3 on 148.499 euroa
- laskennallinen teknillinen nykyarvo kuntoluokassa 2 on 62.370 eur eli noin 63.000 eur (nykyarvokerroin 0,42)

Talusrakennukset ja maapohja huomioon ottaen rakennuspaikan arvona voidaan arviointitarkkuuden rajoissa pitää omistajan esittämä 80.000 euroa.

Melun voimakkuus pihapiirissä ei ole täysin ennakoitavissa. Täyden korvauksen varmistamiseksi määrätään moottorikelkkailusta aiheutuvasta meluhaitasta maksettavaksi korvausta toimitusmiesten harkinnan mukaan 1 % tilalla olevan rakennuspaikan arvosta eli yhteensä 800 euroa.

Muita korvauskysymyksiä ja tilakohtaisia perusteluja

297-508-7-50 Kähkölä

Vaatimus 15.3.2017

*Pinta-ala 0,3020 ha
Korvausvaatimus 3000,00 euroa*

Vastine 22.3.2017

Esitettyä 3000 euron korvausvaatimusta ei ole perusteltu mitenkään. Maanomistajille maksettavat korvaukset käsitellään reittitoimituksessa samoilla perusteilla kuin muillekin maanomistajille.

Päätös

Reitti on perustettu tilan osalta metsämaalle, korvaus määrätään yleisperustelujen mukaisesti.

297-499-9-11 Valkiala

Vaatus 18.3.2017 (ote)

Jos maanmittaustoimitus vaatimuksestamme huolimatta toteutetaan, pyydämme korvaamaan realistisesti kaikki moottorikelkkareitin aiheuttamat vahingot metsäkiinteistöllemme nyt ja tulevaisuudessa.

Vastine 22.3.2017

Maanomistajille maksettavat korvaukset käsitellään reittitoimituksessa.

Päätös

Reitti on perustettu tilan osalta metsämaalle, korvaus määrätään yleisperustelujen mukaisesti.

297-499-9-22 Uudispiha

Vaatus 18.3.2017 (ote)

Jos maanmittaustoimitus vaatimuksestamme huolimatta toteutetaan, pyydämme korvaamaan realistisesti kaikki moottorikelkkareitin aiheuttamat vahingot metsäkiinteistöllemme nyt ja tulevaisuudessa.

Vastine 22.3.2017

Maanomistajille maksettavat korvaukset käsitellään reittitoimituksessa.

Päätös

Reitti on perustettu tilan osalta metsämaalle, korvaus määrätään yleisperustelujen mukaisesti.

297-504-1-30 Kivelä

Reitti on noin 230 metrin pituudelta linjattu siten, että reitin ja tilan rajan väliin jää noin 8 metriä leveä metsäkaistale. Normaali ajourien väli on metsämaalla noin 20 - 30 metriä, normaali metsän kasvattaminen on kapealla vyöhykkeellä hankalaa. Sen vuoksi määrätään tilan rajan ja reitin välisestä alueesta kuviolla 270 maksettavaksi korvaus kuten perustetun moottorikelkkareitin osalta.

Päätös

Kuopion kaupungin on reitinpitäjänä maksettava moottorikelkkareitin perustamisen johdosta toimituksen kohteena olevien tilojen omistajille pöytäkirjan liitteenä olevan *Lunastettava omaisuus ja korvaukset* -asiakirjan mukaiset korvaukset. Korvausta joka ei samalle korvauksen saajalle ylitä kymmentä euroa ei kiinteistönmuodostamislain 206 a §:n mukaan tarvitse maksaa.

Yhteisen alueen 297-492-878-1 *Yhteinen hiekanottoaika* (korvaus yhteensä 28,76 euroa) ja Yhteisen alueen 297-499-878-1 *Yhteinen hiekkapalsta* korvaus (yhteensä 116,60 euroa) jaetaan maksettavaksi osakaskiinteistöille yhteisten alueiden osakaslueuiden

mukaisesti. Korvaus liitetään lunastettava omaisuus ja korvaukset -asiakirjaan siltä osin kun samalle korvauksen saajalle tuleva korvaus ylittää maksukynnyksen 10 euroa.

297-492-878-1 Yhteinen hiekanottoaika

Kiinteistötunnus	Nimi	Osuusluku	Osuus eur
297-492-15-1	MAIJALA	0,001633	3,19
297-492-15-2	METSOLA	0,001634	3,20
297-492-15-3	ALANKO	0,001633	3,20
297-492-17-1	MUORINMÄKI	0,009800	19,17
Yhteensä			28,76

297-499-878-1 Yhteinen hiekkapalsta

Kiinteistötunnus	Nimi	Osuusluku	Osuus eur
297-499-3-3	Tarpisenmäki	0,052849	39,96
297-499-3-161	KOMULA	0,000105	0,08
297-499-3-162	RANTAKOMULA	0,000157	0,12
297-499-3-163	VARTIALA	0,000180	0,14
297-499-3-164	PÄIVÖLÄ	0,000150	0,11
297-499-3-165	NOTKOLA	0,000040	0,03
297-499-3-167	KOTIPAikka	0,000160	0,12
297-499-3-176	KORPELA	0,000220	0,17
297-499-3-211	KATULA	0,001899	1,44
297-499-3-227	VÄÄNÄLÄ	0,023100	17,47
297-499-3-228	VESALA	0,030900	23,36
297-499-3-280	AURINKORANTA	0,000209	0,16
297-499-3-319	JOKIRANTA	0,002574	1,95
297-499-3-328	TÄPÄRÄ	0,000208	0,16
297-499-3-333	HAAPAHARJU	0,033529	25,34
297-499-41-3	PIKKUJÄRVELÄ	0,000055	0,04
297-499-41-9	PUUTTEENPERÄ	0,000066	0,05
297-499-41-12	LIIKETILA	0,000286	0,22
297-499-41-13	PITKÄMÄKI	0,000551	0,42
297-499-41-19	PIRTINKULMA	0,000053	0,04
297-499-41-20	JÄRVELÄ	0,001563	1,18
297-499-41-21	Osku	0,000587	0,44
297-499-41-22	Jakometsä	0,001290	0,98
297-499-41-23	Kumpula	0,003249	2,45
297-499-56-0	LEPOLA	0,000130	0,10
297-499-57-0	KUUSIRANTA	0,000090	0,07
Yhteensä			116,60

Lunastettava omaisuus ja korvaukset -asiakirjaa käytiin lävitse tarpeellisilta osin.

Toimitusmiehet totesivat ulkoilulain 7.3 §:n säännöksen:

Jos ulkoilureitin käytöstä aiheutuva haitta nousee oleellisesti suuremmaksi kuin ulkoilureittitoimituksessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella on voi-

tu arvioida, voidaan uudessa ulkoilureittitoimituksessa määrätä maksettavaksi lisäkorvaus. Määräystä toimitukseen voi hakea myös alueen omistaja Maanmittauslaitokselta. Tässä tarkoitetun toimituksen kustannukset voidaan toimituksessa määrätä osittain tai kokonaan alueen omistajan maksettavaksi.

Korvausten suorittaminen Korvaukset on maksettava kolmen kuukauden kuluessa tästä päivästä lukien eli viimeistään 28.6.2017. Jollei korvausta makseta määräajassa, on maksamatta olevalle korvaukselle suoritettava korkolain 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen korko.

9. Reitin käyttöönotto, puusto

Reittisuunnitelma on saanut lainvoiman, ja reitti on merkitty maastoon. Reitti voidaan maastoliikennelain 19 §:n perusteella ottaa käyttöön, kun korvaukset on maksettu. Reitillä oleva puusto jää maanomistajalle. Puuston poiston osalta toimitusmiehet päättivät toimenpiteen järjestelmällisen toteutumisen, ja mahdollisena yhteiskauppana puusta saatavan paremman hinnan saavuttamiseksi, että reitin pitäjällä on oikeus poistaa maanomistajan puusto reitiltä ellei maanomistaja tee sitä itse. Puusta saatava tulo on tilitettävä maanomistajalle.

10. Vanhat rasiitteet

Tilan 297-508-7-46 Piilinmetsä hyväksi tilan 297-508-7-50 Kähkölä alueelle vuonna 1978 perustettu 3 metriä leveä tierasite tieoikeus K29545 lakkautetaan tarpeettomana tilan 297-508-7-50 Kähkölä omistajan Pia Hakkaraisen kirjallisen suostumuksen 29.7.2015 perusteella.

Muilta osin perustetun reitin kohdalla ei ole risteäviä teitä lukuun ottamatta vanhoja rasiitteita, tai reitti on perustettu tierasitteen viereen.

11. Rajamerkkien siirrot ja rajankäynnit

Rajamerkkien siirtoja tai rajankäyntejä ei ollut tarpeen suorittaa.

12. Toimituskartta

Toimitusinsinööri päätti laatia toimituskartan kiinteistörekisterikartan ja Pohjois-Savon elykeskuksen kartta-aineiston sekä maastomittauksen perusteella.

13. Rekisteröinnistä ilmoittaminen

Toimituksen kiinteistörekisteriin merkitsemisestä ilmoitetaan:

- Kuopion kaupunki / Maaomaisuuden hallintapalvelut
- Pirkko Taskinen
- Pertti Korhonen.

14. Toimituskustannukset

Toimituskustannuksista vastaa Kuopion kaupunki.

15. Lopettaminen

Kun muuta asiaan kuuluvaa ei enää ilmennyt, toimitusinsinööri julisti toimituksen päättyneeksi, ja ilmoitti muutoksenhakuoikeudesta sekä muutoksenhaussa noudatettavasta menettelystä.

Valitusosoitus

Tämä valitusosoitus koskee toimitusta 2014-490628 , lopettamispäivä 28.3.2017

- Reittitoimitus Nilsin moottorikelkkailureitti AnnaMarintie - Rahasjoki (Kuopio)

Toimitukseen tai siinä annettuun ratkaisuun saa hakea muutosta kirjallisella valituksella maa- ja metsätalouden valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää siitä päivästä, jona toimitus lopetettiin tai päätös annettiin. Muutoksenhakuasiakirjat on toimitettava puhevallan menettämisen uhalla maa- ja metsätalouteen viimeistään torstaina **27.4.2017** viraston aukioloaikana.

Tässä asiassa toimivaltainen maa- ja metsätalouden oikeus toimii Pohjois-Savon kärjäoikeudessa, joka on avoinna virka-aikana klo 8 - 16:15.

käyntiosoite: Suokatu 44, Kuopio
postiosoite: PL 44, 70101 Kuopio
sähköpostiosoite: pohjois-savo.ko(at)oikeus.fi

Muutoksenhakuasiakirjat voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä taikka lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina maa- ja metsätalouteen. Muutoksenhakuasiakirjat lähetetään lähettäjän vastuulla. Muutoksenhakukirjelmässä on mainittava kaikki seuraavat asiat:

- toimitus tai muu päätös, jota muutoksenhakemus koskee
- miltä kohdin toimitukseen tai siinä tehtyyn ratkaisuun haetaan muutosta
- muutokset, jotka vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- todisteet, jotka aiotaan esittää ja asiat, jotka todisteilla aiotaan näyttää toteen
- vaatimus oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta, jos valittaja pitää sitä aiheellisena
- mahdollinen pyyntö perusteluineen asian ratkaisemisesta ilman suullista pääkäsittelyä

Muutoksenhakukirjelmässä on ilmoitettava muutoksenhakijan nimi ja hänen laillisen edustajansa, asiamiehensä tai avustajansa yhteystiedot sekä postiosoite, johon kutsut, kehotukset ja ilmoitukset voidaan lähettää. Myös todistajan tai muun kuultavan yhteystiedot on ilmoitettava. Jos postiosoite muuttuu, uusi osoite on ilmoitettava maa- ja metsätaloudelle. Valittajan tai kirjelmän laatijan (jollei valittaja ole laatinut sitä itse) on allekirjoitettava muutoksenhakukirjelämä.

Muutoksenhakukirjelmään on liitettävä tämä valitusosoitus tai sen jäljennös ja lisäksi asiakirjat, joihin muutoksenhakukirjelmässä vedotaan ja jotka eivät sisälly muutoksenhaun alaisen toimituksen tai ratkaisun käsittelyn asiakirjoihin.

Jos asianosainen laillisen esteen vuoksi tai muusta hyväksyttävästä syystä ei voi määräajassa hakea muutosta, maa- ja metsätalouden oikeus voi asettaa hakemuksesta uuden määräajan muutoksenhaun tekemistä varten. Uutta määräaika on pyydetty kirjallisella hakemuksella, joka on osoitettava maa- ja metsätaloudelle ja toimitettava ennen muutoksenhakuajan päättymistä maa- ja metsätalouteen. Hakemukseen on liitettävä selvitys hakemuksen perusteesta. Tällöin on noudatettava muutoksenhakukirjelmän laatimisohteja.

Maa- ja metsätalouden oikeus voi kehottaa toimituksen asianosaista antamaan vastauksen muutoksenhakemukseen, jos hakemus koskee asianosaisen oikeutta. Vastaus ja siihen liitetyt asiakirjat annetaan tiedoksi muutoksenhakijalle. Maa- ja metsätalouden oikeus voi kehottaa toimitusinsinööriä antamaan kirjallisen lausuntonsa. Lausunto annetaan tiedoksi pääkäsittelyyn kutsuttavalle asianosaiselle.

Jollei asiaa ratkaista ilman pääkäsittelyä, maa- ja metsätalouden istunnosta ilmoitetaan kirjeellä, joka annetaan postin kuljetettavaksi tai muulla tavoin toimitetaan asianosaiselle vähintään 14 päivää ennen istuntoa. Jos muutoksenhakija jää pois istunnosta, muutoksenhakemus jätetään silloin. Muun asianosaisen poissaolo ei estä asian ratkaisemista. Maa- ja metsätalouden oikeus voi suorittaa paikalla katselmuksen. Valitusasian käsittelystä maa- ja metsätaloudessa peritään yleensä 500 euron oikeudenkäyntimaksu. Asianosaisten oikeudenkäyntikuluihin maa- ja metsätaloudessa sovelletaan riita-asioiden oikeudenkäyntikuluja koskevia oikeudenkäymiskaaren 21 luvun säännöksiä.

Toimitusinsinööri: Vesa Hallikainen